

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	11
------------------------	----

CZEŚĆ PIERWSZA OGÓLNA

Rozdział I. GENEZA I OGÓLNE KIERUNKI ROZWOJU PRAWA PRACY	15
---	----

Rozdział II. POJĘCIE I PRZEDMIOT PRAWA PRACY	20
---	----

1. Pojęcie prawa pracy	20
2. Przedmiot prawa pracy	21

Rozdział III. WŁAŚCIWOŚCI PRAWA PRACY	24
--	----

1. Uwagi ogólne	24
2. Złożoność sytuacji prawnej pracownika	24
3. Złożoność metod regulacji stosunków pracy	26
4. Mechanizm działania przepisów prawa pracy	28
5. Uniformizacja i dyferencjacja prawa pracy	30
6. Stosunki społeczno-ekonomiczne a prawo pracy	33

Rozdział IV. FUNKCJE PRAWA PRACY	35
---	----

1. Pojęcie i rodzaje funkcji prawa pracy	35
2. Ochronna funkcja prawa pracy	36
3. Organizacyjna funkcja prawa pracy	38

Rozdział V. ZASADY PRAWA PRACY	40
---	----

1. Pojęcie zasad prawa pracy	40
2. Podstawowe zasady prawa pracy	44
3. Inne zasady prawa pracy	49

Rozdział VI. ŹRÓDŁA PRAWA PRACY	53
--	----

1. Uwagi ogólne	53
2. Kodeks pracy	55
3. Układy zbiorowe pracy	57

A. Uwagi ogólne	57
B. Rodzaje układów zbiorowych	59
C. Strony układów zbiorowych	60
D. Zakres podmiotowy układów zbiorowych pracy	61
E. Zakres przedmiotowy układów zbiorowych pracy	62
F. Rejestracja układów	64
G. Przystąpienie do układu i rozszerzenie układu	66
H. Moc wiążąca układów	67
I. Zmiana i rozwiązanie układów	68
4. Regulamin pracy	70
A. Uwagi ogólne	70
B. Tryb wydawania regulaminu i jego wejście w życie	70
C. Treść regulaminu	71
5. Międzynarodowe źródła prawa pracy	72
Rozdział VII. STOSUNEK PRACY	79
1. Ogólna charakterystyka stosunku pracy	79
2. Rodzaje prawnych stosunków pracy	84
3. Podmioty (strony) stosunku pracy	87
CZEŚĆ DRUGA SZCZEGÓŁOWA	
Rozdział VIII. NAWIĄZANIE STOSUNKU PRACY	93
1. Nawiązanie stosunku pracy w drodze umowy o pracę	93
A. Pojęcie umowy o pracę i składniki jej treści	93
B. Rodzaje umów o pracę	94
C. Kształtowanie treści umowy o pracę	97
D. Zawieranie umowy o pracę	100
Rozdział IX. ZMIANA TREŚCI UMOWY O PRACĘ	103
1. Uwagi ogólne	103
2. Wypowiedzenie zmieniające	104
A. Konstrukcja prawna wypowiedzenia zmieniającego	104
B. Przesłanki i tryb wypowiedzenia zmieniającego	106
3. Czasowa zmiana treści stosunku pracy	108
A. Czasowa zmiana treści stosunku pracy na podstawie art. 42 § 4 k.p.	108
B. Czasowa zmiana treści stosunku pracy na innej podstawie prawnej	110
4. Przejście zakładu pracy na innego pracodawcę	112
Rozdział X. ROZWIĄZANIE UMOWY O PRACĘ	114
1. Uwagi ogólne	114
2. Rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron	115
3. Rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem	116
A. Pojęcie, konstrukcja prawna i zakres wypowiedzenia umowy	116
B. Forma wypowiedzenia	118
C. Okresy i terminy wypowiedzenia	119
D. Tryb wypowiedzenia	121

E. Odwołanie od wypowiedzenia umowy o pracę	124
F. Skutki nieprawidłowego wypowiedzenia umowy	125
4. Szczególna ochrona pracowników przed wypowiedzeniem umowy o pracę	127
A. Uwagi ogólne	127
B. Zakazy wypowiedzania umów o pracę	127
C. Uzyskanie zgody na wypowiedzenie umowy	130
5. Zwolnienia grupowe	131
A. Przesłanki i tryb zwolnień grupowych	131
B. Ułatwienia w zwalnianiu pracowników przy zwolnieniach grupowych	133
C. Uprawnienia pracowników zwalnianych w ramach zwolnień grupowych	134
6. Rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia	135
A. Przesłanki rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	135
B. Forma i tryb rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	140
C. Skutki rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika ..	141
D. Roszczenia pracownika z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia	141
7. Wygaśnięcie umowy o pracę	142
Rozdział XI. ODREBNOŚCI NAWIĄZANIA I ROZWIĄZANIA STOSUNKU PRACY NA PODSTAWIE MIANOWANIA, POWOŁANIA I WYBORU	144
1. Nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy na podstawie mianowania	144
2. Nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy z powołania	148
3. Nawiązanie i rozwiązanie stosunku pracy z wyboru	150
Rozdział XII. ŚWIADECTWO PRACY	152
Rozdział XIII. OBOWIĄZKI PRACODAWCY	154
1. Uwagi ogólne	154
2. Obowiązek prawidłowego zatrudniania pracowników	155
3. Obowiązek organizowania i kierowania procesem pracy	156
4. Obowiązek ułatwiania pracownikom podnoszenia kwalifikacji zawodowych	157
5. Obowiązek zaspokajania socjalnych potrzeb pracowników	157
Rozdział XIV. OBOWIĄZKI PRACOWNIKA	159
1. Uwagi ogólne	159
2. Obowiązek przestrzegania ustalonego czasu pracy	160
3. Obowiązek sumiennego i starannego wykonywania pracy	162
4. Obowiązek przestrzegania porządku pracy	163
5. Obowiązek dbałości o dobro pracodawcy	164
6. Obowiązek przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy	165
7. Obowiązek przestrzegania zasad współżycia społecznego	167
Rozdział XV. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NARUSZENIE OBOWIĄZKÓW PRACOWNICZYCH	168
1. Odpowiedzialność porządkowa i dyscyplinarna pracowników	168
2. Odpowiedzialność materialna pracowników	173
3. Odpowiedzialność karna	180

Rozdział XVI. WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ	182
1. Pojęcie wynagrodzenia za pracę	182
2. Ustalanie wynagrodzenia	183
3. Systemy prawne regulacji wynagrodzenia za pracę	186
4. Składniki wynagrodzenia	187
5. Forma i tryb wypłaty wynagrodzenia	190
6. Wypłaty za czas niewykonywania pracy	190
A. Uwagi wstępne	190
B. Wypłaty za czas przestoju	191
C. Wypłaty za czas urlopu	192
D. Wypłaty za okres tymczasowego aresztowania	193
7. Odprawa pośmiertna	193
8. Ochrona prawna wynagrodzenia za pracę	194
9. Ochrona roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy	200
Rozdział XVII. CZAS PRACY	203
1. Pojęcie czasu pracy	203
2. Rodzaje czasu pracy	207
A. Podstawowy czas pracy	208
B. Przedłużony czas pracy	209
C. Skrócony czas pracy	210
D. Równoważny czas pracy	211
E. Zadaniowy czas pracy	212
F. Przerwany czas pracy	213
3. Praca w godzinach nadliczbowych	214
A. Pojęcie pracy w godzinach nadliczbowych	214
B. Dopuszczalność pracy w godzinach nadliczbowych	214
C. Wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych	216
4. Praca w dni świąteczne i w porze nocnej	219
Rozdział XVIII. URLOPY WYPOCZYNKOWE	223
1. Pojęcie i rodzaje urlopów	223
2. Nabywanie prawa do urlopu	224
3. Wymiar urlopu	225
4. Urlopy dodatkowe	228
5. Zasady udzielania i wykorzystywania urlopów	229
6. Gwarancje prawne należytego wykorzystania urlopu	231
7. Urlopy bezpłatne	232
Rozdział XIX. OCHRONA PRACY	234
1. Pojęcie ochrony pracy	234
2. Obowiązek zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	235
A. Podmioty uprawnione do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy	237
B. Podmioty zobowiązane do zapewnienia warunków pracy odpowiadających wymogom bhp	241
3. Uprawnienia poszkodowanych wskutek wypadków przy pracy i chorób zawodowych	242
A. Uwagi ogólne	242
B. Pojęcie wypadku przy pracy i choroby zawodowej	243
C. Podstawy odpowiedzialności pracodawcy za wypadek przy pracy	247

D. Rodzaje i wysokość świadczeń	248
E. Postępowanie w sprawach świadczeń	252
4. Szczególna ochrona pracy kobiet	253
A. Ochrona trwałości stosunku pracy w okresie ciąży i urlopu macierzyńskiego	256
B. Szczególna ochrona zdrowia pracownicy w okresie ciąży i karmienia	259
C. Urlop macierzyński	261
D. Przerwy na karmienie	263
E. Urlop wychowawczy	263
5. Szczególna ochrona pracy młodocianych	267
6. Nadzór nad przestrzeganiem ustawodawstwa o ochronie pracy	270
A. Uwagi wstępne	270
B. Państwowa Inspekcja Pracy	272
C. Społeczna inspekcja pracy	274
D. Inne organy nadzoru i kontroli	277
7. Odpowiedzialność za wykroczenia przeciwko prawom pracownika	279
Rozdział XX. ROZSTRZYGANIE SPORÓW PRACY	283
1. Uwagi ogólne	283
2. Postępowanie pojednawcze	284
A. Organizacja i skład komisji pojednawczej	284
B. Właściwość komisji pojednawczych	285
C. Postępowanie przed komisjami pojednawczymi	285
3. Rozstrzyganie sporów przez sądy	287
A. Organizacja i właściwość sądów rozstrzygających spory pracy	287
B. Zasady postępowania	290
C. Rozstrzyganie sporów pracy w pierwszej instancji	292
D. Rozstrzyganie sporów pracy w drugiej instancji	294
E. Kasacja	295
F. Przedawnienie roszczeń ze stosunku pracy	296
CZEŚĆ TRZECIA	
ZBIOROWE PRAWO PRACY	
UWAGI WSTĘPNE	303
Rozdział XXI. ZWIĄZKI ZAWODOWE	304
1. Uwagi ogólne	304
2. Uprawnienia związków zawodowych	307
A. Uprawnienia związków zawodowych w zakresie stanowienia norm prawnych	308
B. Uprawnienia związków zawodowych w zakresie stosowania norm prawa pracy	311
C. Uprawnienia związków zawodowych w zakresie nadzoru nad warunkami pracy	312
D. Uprawnienia związków zawodowych w zakresie indywidualnych i zbiorowych sporów pracy	312
Rozdział XXII. ORGANIZACJE PRACODAWCÓW	314
1. Tworzenie i zrzeszanie się w organizacjach pracodawców	314
2. Podstawy i zakres działania organizacji pracodawców	315
3. Uprawnienia organizacji pracodawców	316

Rozdział XXIII. ZAŁOGA ZAKŁADU PRACY	318
Rozdział XXIV. SAMORZĄD PRACOWNICZY	321
1. Uwagi ogólne	321
2. Struktura samorządu załogi	322
3. Uprawnienia organów samorządu załogi	323
Rozdział XXV. ROZWIĄZYWANIE SPORÓW ZBIOROWYCH PRACY I PRAWO DO STRAJKU	328
1. Rozwiązywanie sporów zbiorowych	328
2. Strajk	330
 CZĘŚĆ CZWARTA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE 	
Rozdział XXVI. UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE	335
1. Uwagi ogólne	335
2. System ubezpieczeń społecznych	339
3. Rodzaje świadczeń	343
4. Zasady ubezpieczenia społecznego	343
5. Stosunek prawny pracowniczego ubezpieczenia społecznego	345
6. Ubezpieczenia zdrowotne	346
7. Zasiłki	348
A. Uwagi ogólne	348
B. Zasiłek chorobowy	348
C. Świadczenie rehabilitacyjne	353
D. Zasiłek wyrównawczy	354
E. Zasiłek opiekuńczy	355
F. Zasiłek macierzyński	356
G. Zasiłek pogrzebowy	357
H. Postępowanie w sprawach zasiłków i zasady ich wypłacania	358
8. Emerytura i renty	359
A. Uwagi ogólne	359
B. Emerytura	364
C. Renty z tytułu niezdolności do pracy (inwalidzkie)	367
D. Renta rodzinna	370
E. Dodatki do emerytury i rent	373
F. Postępowanie w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych	373
G. Postępowanie przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych	376
LITERATURA	379
SKOROWIDZ PRZEDMIOTOWY	383